

Folkestemningen efter befrielsen

Introtekst: 20.000 Esbjergensere slutter op om Frihedsrådets krav

Fredag d. 4. maj 1945 kom Frihedsbudskabet: Tyskerne havde overgivet sig!

Folk strømmede spontant ud på gaderne for at fejre den glade nyhed. Der opstod spontane fester.

Allerede om tirsdagen 4 dage senere var der en kæmpestor, officiel og velarrangeret fejring på Esbjerg Stadion, hvor ca. 20.000 mennesker, nok halvdelen af byens befolkning, deltog. Folk fik fri fra arbejde for at være med, alt hvad der fandtes af faner i byen gik forrest, der var nationalsang og taler og hyldest af modstandsheltene. Det er næsten samme model, der nu anvendes, når landsholdet har vundet guld og bliver modtaget i Kastrup og kørt ind til Rådhuspladsen.

Uddrag af artikel i avisen Vestjyden torsdag d. 10. maj 1945

20.000 Esbjergensere slutter op om Frihedsrådets Krav

Folkemødet på stadion hyldede frihedskæmperne, da de marcherede Stadion rundt

20.000 esbjergensere hyldede i tirsdags (d. 8. maj, fjerde dag efter Befrielsen)

frihedskæmperne under et mægtigt folkemøde på Stadion. selv om mødet var indvarslet kun ét døgn i forvejen, mødte alt, hvad der kunne kravle og gå op for at takke de mennesker, der ofte med livet som indsats har bidraget til sejren over nazismen.

Samtlige virksomheder i Esbjerg havde fulgt henstillingen fra Frihedsrådets lokalkomité om at lukke om eftermiddagen, og længe før fanetoget nåede ind på Stadion, var der samlet en halv snes tusind mennesker omkring talerstolen, der var rejst foran den overdækkede tribune.

Samtlige foreninger i Esbjerg havde sendt fanerne til deltagelse. I spidsen var Dannebrog og de allieredes nationers flag. Bag disse gik medlemmerne af Frihedsrådets lokalkomité. Så fulgte jernbanemændenes orkester, som spillede hele vejen ud mod Stadion. Så fulgte alle mulige foreningsfaner, inklusive fagforeningsfaner.

Foran fanetoget gik flere tusind mennesker og på strækningen Kongensgade, Kronprinsensgade, Frodesgade, Vardevej til Stadion stod folk tæt på fortovene og hilste med blottede hoveder fanerne. I vinduerne sad folk hoved ved hoved og der blev kastet blomster ud over optoget.

Ude på Stadion kom frihedskæmperne – såvel civile som politifolk – lige bag fanetoget. Og under mægtigt bifald marcherede de Stadion rundt.

Der var taler. Først pastor Birke, som bl.a. sagde: "Men når det ikke lykkedes nazisterne at kue os, må vi i dag takke vore raske drenge, fordi de holdt modstandsviljen levende. Lad os aldrig glemme den risiko, de tog for os og for Danmark. De måtte skjule sig i mørket, flakke om fra sted til sted. De arbejdede med livet som indsats og for mange kostede det hele indsatsen. Men de foretrak døden for nazismen tyranni. Ja, det er sagen. De faldt for Danmarks fremtid og lykke."

Dernæst talte overlæge S.A. Hansen: "Frihedsbevægelsen voksede frem. Tilslutningen blev større og større. Modstanden organiseredes og den illegale presse blev sat i system. Kampen blev hård på alle fronter – vi skulle jo også kæmpe mod landsforræddernes modbydelige slæng. Mange gode danske mænd er faldet i kampen eller pint til døde i tyske lejre. Vi takker for disse uforfærdede mænd og kvinder." Efter talen var der et mægtigt bifald.

Nu sang hele forsamlingen "Der er et yndigt land".

Så talte den 24 årige Frants Oluf Geertsen, som var den første, der organiserede modstandsfolkene i Esbjerg. Han sluttede med at takke alle, der direkte eller indirekte havde deltaget i modstandskampen.

Nu sang man modstandssangen "En vinter lang og mørk og hård", der blev holdt tale for kongen og forsamlingen afsendte et hyldesttelegram til kongeparret. Esbjerg havde hyllet frihedskæmperne på værdig vis.

